

GDPR

GDPR @ Belnet

Valérie Castille

BNC – 12.10.2017

GDPR @ Belnet

DEEL I : GDPR

DEEL II : GDPR @ België

DEEL III: GDPR @ Belnet

GDPR

DEEL I

Deel I : GDPR

Inhoudstafel :

- 1) Wat ?
- 2) Waarom ?
- 3) Hoe ?
- 4) Resultaat !

Wat ?

Deel I : GDPR

Afkorting : General Data Protection Regulation dd 27.04.2016

- on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (**G**eneral **D**ata **P**rotection **R**egulation)
- betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming))
- relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données)

Deel I : GDPR

Wat is GDPR ?

een Europese verordening dat zowel in de privé sector als in de publieke sector vanaf 25 mei 2018 in werking treedt

→ Intrekking van Europese richtlijn

Waarom ?

Deel I : GDPR

Bestaansreden van de GDPR

Europese richtlijn & nationale wetten (die richtlijn hebben omgezet) slaagden er niet in een uniform beschermingsniveau te creëren voor het data subject noch rechtszekerheid met betrekking tot vrij verkeer van data

- **Controle van de betrokkene** over zijn/haar persoonsgegevens was **onvoldoende**
- **Rechtszekerheid** binnen de Europese Unie werd **niet bereikt**, was te gefragmenteerd en geen gelijkwaardig beschermingsniveau

Hoe kan GDPR hieraan verhelpen ?

Bijkomende / versterkte principes, rechten en verplichtingen & belangrijke boetes & sancties

Deel I : GDPR

voor de verschillende actoren bij de verwerking van persoonsgegevens

- ❖ Data Subject (DS)
- ❖ Data Controller (DC)
- ❖ Data Processor (DP)
- ❖ Data Protection Authority (DPA)

Data Subject DS

Deel 1 : GDPR

Rechten voor het Data Subject (DS) :

- ✓ Meer rechten voor het DS
  - ✓ bijv. recht op vergetelheid
- ✓ Duidelijkere criteria voor toestemming van DS ('consent')
- ✓ Daadwerkelijke recht op toegang van DS tot zijn/haar persoonsgegevens
- ✓ Betere en effectieve uitvoering van de rechten van DS
- ✓ In bepaalde gevallen van data breaches zal DS geïnformeerd moeten worden
- ✓ Klacht en beroep aantekenen bij DPA

Data Controller DC

Deel I : GDPR

Verplichtingen voor de data controller (DC)

- ✓ Zowel Intern als Extern
- ✓ Zowel Contractueel als Technische en organisatorische maatregelen

Deel I : GDPR

Principes en verplichtingen voor de DC

Intern :

✓ Algemeen :

- ✓ **Accountability** (verantwoordelijkheidsplicht)
- ✓ **Privacy-by-default** (minimalisatie van verwerking) & **privacy-by-design**
- ✓ Het (up-to-date) houden van een **Data register** van verwerkingen van persoonsgegevens (DR)
- ✓ **Awareness**; opleiding voor de personeelsleden

✓ Specifiek :

- ✓ **Passende** technische en organisatorische **maatregelen** voor de **beveiliging** van de verwerking
- ✓ **Risico beheer** : Indien nodig data protection impact assessment (DPIA) voorafgaandelijk (laten) uitvoeren (verplicht/vrijwillig)
- ✓ **Procedures** voor uitoefening van de rechten van het DS
- ✓ **Procedures** voor data breaches

Deel I : GDPR

Principes en verplichtingen voor de DC

Extern :

✓ Algemeen :

✓ Verhoogde transparantie en informatieverplichting in het contractuele kader (in ruime zin)

✓ Ten aanzien van DS (privacy notices / dashboard)

✓ Ten aanzien van DP ('verwerkersovereenkomst' !)

✓ Ten aanzien van DPA (hoog risico/ .....;))

✓ Ten aanzien van publiek (privacy policy (website))

✓ Samenwerking met DPA

✓ Specifiek

✓ Meldplicht in geval van data breaches

✓ Aan DS (igv hoog risico)

✓ Aan DPA (igv inherent risico)

Data Processor DP

Deel I : GDPR

Verplichtingen voor de DP :

✓ algemeen

- ✓ Het (up-to-date) houden van een Data Register (DR)
- ✓ Medewerking met DPA

✓ specifiek

- ✓ DP kan zelf geen beroep doen op onderaanneming zonder schriftelijk, voorafgaand akkoord van de DC
- ✓ Confidentialiteit opleggen binnen eigen organisatie als DP
- ✓ Eigen verantwoordelijkheid voor DP in verwerkersovereenkomst, onder meer :
  - ✓ Informatieverplichting
  - ✓ Bijstandsverplichting
  - ✓ Meldingsplicht aan DC bij data breaches

Data Protection Authority DPA

Deel I : GDPR

Bevoegdheden van de Data Protection Authority (DPA)

✓ onderzoeksbevoegdheden :

- ✓ bevelen om alle voor de uitvoering van haar taken vereiste informatie te verstrekken;
- ✓ in de vorm van gegevensbeschermingscontroles;
- ✓ de DC of DP in kennis te stellen van een beweerde inbreuk op deze verordening;
- ✓ van de DC of DP toegang te verkrijgen tot alle persoonsgegevens en alle informatie die noodzakelijk is voor de uitvoering van haar taken;
- ✓ toegang te verkrijgen tot alle bedrijfsruimten van de DC en DP, daaronder begrepen tot alle uitrustingen en middelen voor gegevensverwerking

Deel I : GDPR

✓ corrigerende maatregelen:

- ✓ de DC of DP **waarschuwen** dat met de voorgenomen verwerkingen waarschijnlijk inbreuk op bepalingen van deze verordening wordt gemaakt;
- ✓ de DC of DP **berispen** wanneer met verwerkingen inbreuk op bepalingen van deze verordening is gemaakt;
- ✓ de DC of DP **gelasten** de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze verordening in te willigen;
- ✓ de DC of DP **gelasten**, waar passend, op een nader bepaalde manier en binnen een nader bepaalde termijn, verwerkingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze verordening;
- ✓ de DC gelasten een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene mee te delen;
- ✓ een tijdelijke of definitieve verwerkingsbeperking, waaronder een verwerkingsverbod, opleggen;

Deel I : GDPR

✓ autorisatie- en adviesbevoegdheden :

Onder meer

- ✓ overeenkomstig artikel 40, lid 5, **advies** uit te brengen over en goedkeuring te hechten aan de ontwerpgedragscodes;
- ✓ certificeringsorganen te **accrediteren** overeenkomstig artikel 43;
- ✓ certificeringen af te geven en certificeringscriteria **goed** te **keuren** overeenkomstig artikel 42, lid 5;
- ✓ de in artikel 28, lid 8, en artikel 46, lid 2, punt d), bedoelde standaardbepalingen inzake gegevensbescherming aan te nemen;

Beroep, aansprakelijkheid & sancties

Deel I : GDPR

Beroep, aansprakelijkheid en sancties voor DC en DP

Beroepen

- ✓ Recht (voor DS) om klacht in te dienen bij een DPA
- ✓ Recht (van DC en/of DP) om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een DPA
- ✓ Recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een DC of een DP

Aansprakelijkheid

- ✓ Aansprakelijkheid van DC
- ✓ Aansprakelijkheid van DC + DP (voor een deel)
- ✓ Hoofdelijke aansprakelijkheid van DC

Deel I : GDPR

Sancties

- ✓ schadevergoeding
- ✓ **administratieve geldboeten** 'doeltreffend, evenredig en afschrikkend' .

o.a. 2 soorten maximum bedragen :

- De administratieve boeten die oplopen tot 10 000 000 Euro of, ingeval van een onderneming, tot 2% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, waarbij het hoogste cijfer wordt weerhouden voor inbreuken op de artikelen 8, 11, 25-39, 41(4), 42 en 43.
- De administratieve boeten die oplopen tot 20 000 000 Euro of, ingeval van een onderneming, tot 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, waarbij het hoogste cijfer wordt weerhouden voor inbreuken op de artikelen 5-7, 9, 12-22, 44-49, Hoofdstuk IX, 58.1 en 58.2
- **Interessant !** Elke lidstaat kan regels vaststellen over de vraag of en in hoeverre administratieve geldboeten kunnen worden opgelegd aan overheidsinstanties en overheidsorganen die in deze lidstaat gevestigd zijn. → FOD Justitie ?

• Andere sancties

Nader te bepalen door de lidstaten zelf

Data Protection Officer DPO

De introductie van een nieuwe figuur van DPO

- ✓ Niet verplicht voor iedereen, kan ook vrijwillig
- ✓ Taken van de DPO
  - ✓ De naleving van de verordening controleren en interne regels ;
  - ✓ Bijstaan o.a. bij opmaak van het register van de verwerkingsactiviteiten;
  - ✓ Samenwerken met de toezichthoudende autoriteit;
  - ✓ Fungeren als contactpersoon, zowel voor interne medewerkers als externe betrokkenen.
- ✓ Onafhankelijkheid van de DPO (verschillende waarborgen)
  - ✓ De functionaris ontvangt geen instructies hoe hij/zij zijn taken moet uitvoeren;
  - ✓ De functionaris kan niet ontslagen of gestraft worden voor de uitvoering van zijn/haar taken;
  - ✓ Er mag geen belangenvermenging zijn tussen de functionaris-taken en de eventuele andere taken of functies van de functionaris.

De introductie van een nieuwe figuur van Data Protection Officer (DPO)

- ✓ Positie van de DPO binnen de organisatie
- ✓ toegang verschaffen tot persoonsgegevens en verwerkingen
- ✓ nodige middelen ter beschikking stellen :
  - ✓ Actieve ondersteuning van de functie van de functionaris door het hogere management (bijv. op het niveau van het bestuur);
  - ✓ Voldoende tijd voor de functionaris om zijn taken te vervullen;
  - ✓ Voldoende steun qua financiële middelen, infrastructuur (terrein, faciliteiten, apparatuur) en, waar nodig, personeel;
  - ✓ Officiële communicatie over de aanwijzing van de functionaris naar alle medewerkers;

resultaat

Hoger gelijkwaardig beschermingsniveau binnen de
volledige Europese Unie

door daadwerkelijke controle van DS &
door rechtszekerheid tussen verschillende actoren

DEEL II

Deel II : GDPR @ België

Wettelijk kader van GDPR :

a) de verordening

- a) De keuze voor verordening → géén omzetting in de verschillende lidstaten van de Europese Unie

- b) Rechtstreekse inwerkingtreding op 25 mei 2018

Deel II : GDPR @ België

b) Naast de verordening zelf , ook nog 2 nieuwe wetten :

- 1) Wetsontwerp tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit
- 2) Nieuwe Kaderwet :

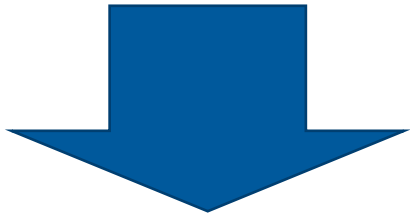
Vier delen :

- **Bepalingen waarvoor de GDPR een bepaalde flexibiliteit biedt** volgens FOD Justitie *((de uitzonderingen op de Privacywet (rechten van de betrokkenen) kunnen wel degelijk onder de noemer van artikel 23 GDPR vallen)*
- Omzetting richtlijn verwerking van persoonsgegevens politie & gerecht
- Verdrag 108 (andere verwerkingen, onder meer defensie , inlichtingen ..)
- Uitzonderingen voor specifieke verwerkingen, zoals archieven; wetenschappelijk onderzoek; historisch onderzoek

Deel II : GDPR @ België

De 'mandatory rules' van GDPR worden **niet** opgenomen in de (Belgische) Kaderwet

vindplaats : Publicatieblad van de Europese Unie !
(Publicatieblad van 4 mei 2015; L. 119/1-88)

Deel II : GDPR @ België

Het vernieuwde wettelijk kader **zal** dus bestaan uit :

Teksten

Verordening

Wet Gegevens-
beschermingsautoriteit

Nationale Kaderwet

Vindplaats

Europees Publicatieblad

Belgisch Staatsblad

Belgisch Staatsblad

Deel II : GDPR @ België

Quid met de huidige wet van 1992 ?

Deze zal worden opgeheven van zodra de nieuwe wetten in werking zullen treden .... Timing is krap !

Deel II : GDPR @ België

En nu concreet ?

Hoe moeten we te werk gaan om de rechten en verplichtingen van de GDPR te integreren in onze organisatie ?

Wat wordt er door de overheid aangereikt om te helpen; richting te geven ?

Vanuit de Privacycommissie ?

- ✓ 13 – stappenplan van de Privacycommissie
- ✓ Aanbeveling betreffende de aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming (in het bijzonder de toelaatbaarheid van de cumulatie van deze functie met andere functies waaronder die van veiligheidsconsulent

Deel II : GDPR @ België

- ✓“Ontwerp van aanbeveling uit eigen beweging met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en voorafgaande raadpleging”
- ✓Aanbeveling betreffende het Register van de verwerkingsactiviteiten
- ✓FAQ ..

Vanuit FOD Justitie nog bezig met redactie van de nieuwe wetten (timing ? → zal vermoedelijk nuanceringen/afwijkingen voorzien ...)

Zelf op zoek gaan naar documentatie in binnen – en buitenland ter inspiratie, om dan zelf een eigen traject af te leggen
(accountability !)

DEEL III

Partie III: GDPR @ Belnet

Table des matières :

a) La spécificité de Belnet

Au niveau du SUJET :

- ✓ Spécificité de l'institution

Au niveau de l'OBJET :

- ✓ Protection des données à caractère personnel au sein de Belnet

b) Le trajet du 'GDPR Compliancy' comme projet transversal @ Belnet

Partie III : GDPR @ Belnet

a) La spécificité de Belnet

1) Spécificité de Belnet - MISSION / CONTENU

- a) Service d'Etat
- b) Opérateur IT sans but lucratif
- c) Employeur

2) Spécificité de Belnet - FORME

- a) Service d'Etat à gestion séparée
- b) Pas de personnalité juridique distincte < l'Etat fédéral

Partie III : GDPR @ Belnet

b) La protection des données à caractère personnel à Belnet

Les données à caractère personnel < données < sécurité

Il existe actuellement, plusieurs document internes qui traite de la sécurité des données, dont

- ✓ Une dataclassification policy → principalement axé sur la confidentialité
- ✓ Exit policy
- ✓ Cybersurveillance policy

Partie III : GDPR @ Belnet

Tenant compte :

- Du caractère et règles 'mandatory' du GDPR imposant des adaptations aussi bien dans le cadre contractuel (au sens large); qu'aux mesures techniques et organisationnelles (y compris la sécurité des données)
- De la spécificité de Belnet
- De l'expérience de la dataclassification à Belnet

La seule approche valable était une transversale !!

Partie III : GDPR @ Belnet

Lancement d'un projet 'GDPR Compliancy' @ Belnet

Le trajet déjà parcourru par Belnet:

- La proposition et validation d'un projet transversale : mai 2017
- La désignation d'un project manager : mai 2017
- Le trajet 'GDPR Compliancy' comprendra 5 phases du mois de juin 2017 au mois de mai 2018

Phase actuelle : la première phase (fin juin - 31.10.2017)

Partie III: GDPR @ Belnet

Trois objectifs de la première phase du projet :

- 1) l'identification des traitement des données à caractère personnel **(AS IS)**
- 2) l'identification des règles impératives du règlement pour lesquelles on doit être prêt le 25 mai 2018 **(TO BE)**
- 3) Le **GAP** entre 1 et 2

Partie III : GDPR @ Belnet

Premier objectif :

TOOL : à la recherche des ressources @ Belnet

Composition de **l'équipe actuelle** pour l'inventaire des traitements des données à caractère personnel

project manager + **GDPR Team Members**

Non IT

CR

MARCOM

Cellule d'achat

HR

IT

Networks

ICT/Logistics

Services

Security team

Partie III : GDPR @ Belnet

Premier objectif

Tool : le questionnaire (base de l'inventaire)

Choix :

la rédaction d'un questionnaire tailor-made (sur mesure de Belnet)

Caractéristiques :

- ✓ Fort détaillé (va au delà des informations qui doivent figurer dans le data register)
- ✓ Pas imposé mais accepté par les GDPR Team Members
  - ✓ présentation du projet de questionnaire auprès des GDPR Team Members
  - ✓ demande de feedback
  - ✓ arriver à une version définitive du questionnaire
- ✓ User-friendly et compréhensible (fort important en prévision de sa maintenance)

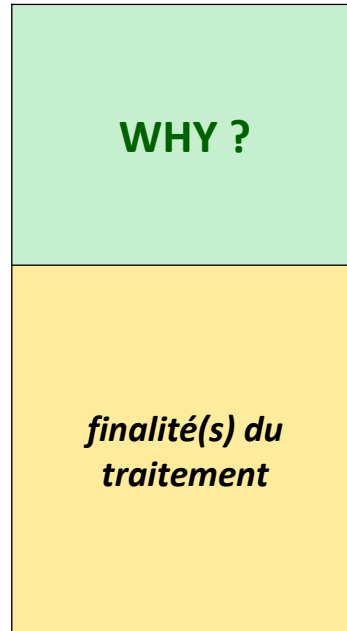
Partie III : GDPR @ Belnet

Présentation du questionnaire

1	2	3	4	5	6	7
WHY ?	WHO : Belnet	WHOSE PERSONAL DATA ARE PROCESSED ?	WHAT PERSONAL DATA IS PROCESSED ?	TO WHOM ARE THE PERSONAL DATA DISCLOSED AND WHY ?	WHERE ARE THE PERSONAL DATA KEPT ?	RETENTION PERIOD OF THE PERSONAL DATA ?

Partie III : GDPR @ Belnet

Partie III : GDPR @ Belnet

Utilité de la réponse de la finalité du traitement

- Permettre d'identifier la **finalité**, pour pouvoir vérifier ensuite la base légale (6 !) de la finalité dans le chef de Belnet
- La finalité doit être **communiquée** au DS
- La finalité doit figurer dans **le registre des données**

Partie III : GDPR @ Belnet

WHO : Belnet		
<i>unité</i>	<i>data controller</i>	<i>data processor</i>

Partie III : GDPR @ Belnet

Utilité de la réponse du rôle de Belnet:

- Pouvoir **vérifier le rôle** de Belnet dans la collecte et le traitement des données à caractères personnel
  - Est-ce que Belnet est bel et bien le DC ?
  - Joint DC ?
  - Belnet fait-il appel à un DP ?
  - **Si oui, identifier le DP du traitement** (rédaction d'un contrat de sous-traitance)
- Doit être mentionné dans le **registre des données**
- Doit être communiqué au **DS**
- Est important de connaître sa responsabilité en cas de fuite de données à caractère personnel

Partie III : GDPR @ Belnet

**WHOSE
PERSONAL
DATA ARE
PROCESSED
?**

Partie III : GDPR @ Belnet

Utilité de la réponse 'Whose personal data are processed'

- ✓ Par finalité il peut exister différentes catégories de DS
(+ attention spéciale pour les enfants)
- ✓ L'exigence de la minimalisation du traitement des données à caractères personnel, engendre éventuellement des différences par catégories (pour une même finalité)

Partie III : GDPR @ Belnet

WHAT PERSONAL DATA IS PROCESSED ?

Partie III : GDPR @ Belnet

WHAT PERSONAL DATA IS PROCESSED ?

WHAT PERSONAL DATA ?

Source ?

Legal basis

Partie III : GDPR @ Belnet

Utilité de la réponse 'What personal data is processed'

- **Quelles** données à caractère personnel sont collectées
  - identifier les données à caractère personnel **sensibles**
- **La source des données collectées**
  - Si c'est le subject (attention : renforcement dans le GDPR des exigences pour le 'consent')
- **Identification de la base légale sur laquelle se fonde le traitement**
  - Liste limitative !
  - Vérification importante dans l'analyse

Partie III : GDPR @ Belnet

TO WHOM ARE THE PERSONAL DATA DISCLOSED AND WHY ?

Partie III : GDPR @ Belnet

TO WHOM ARE THE PERSONAL DATA DISCLOSED AND WHY ?	
intern	extern

Partie III : GDPR @ Belnet

Utilité de la réponse 'to whom are the personal data disclosed:

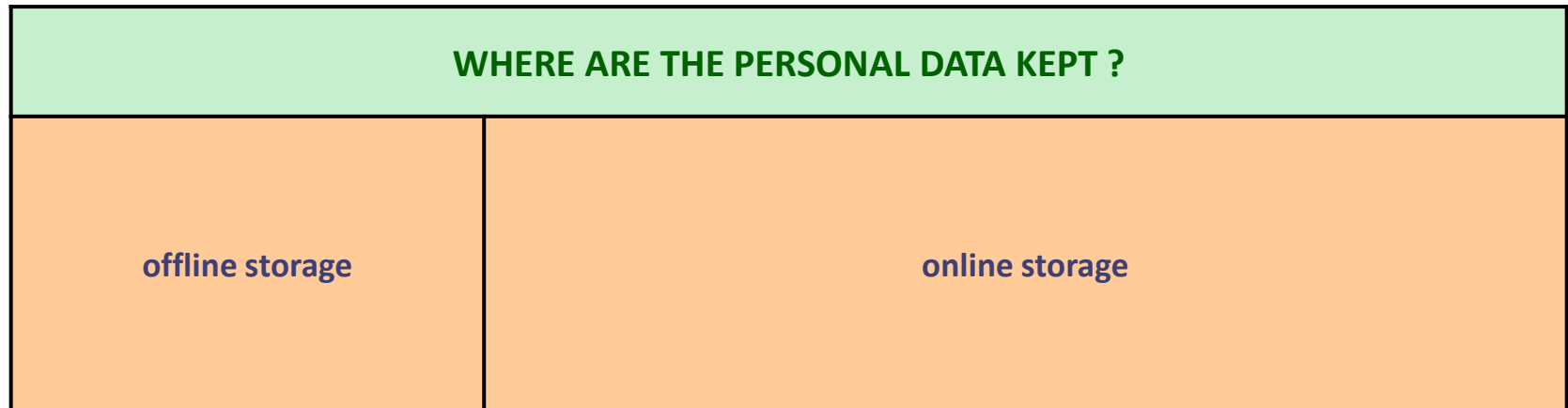
- Data Access minimalisation : **vérification** (disclosure – finalité)
- Doit figurer dans le **data register**
- Doit être communiqué au **DS** (quid 'consent' ?)
- Vérification du rôle de Belnet : DC or DP (cloud ?) :
  - transparence et information dans le contrat de sous-traitance
  - Data processing security → risk plus élevé ?
  - Cloud : EU ?

Partie III : GDPR @ Belnet

WHERE ARE THE PERSONAL DATA KEPT ?

Partie III : GDPR @ Belnet

Partie III : GDPR @ Belnet

Utilité de la réponse 'where are the personal data kept':

- Data Access minimalisation : **vérification (si nécessaire)**
- Doit figurer dans le **data register**
- Doit être communiqué au **DS**
- Vérification du rôle de Belnet : DC or DP (cloud ?) :
  - transparence et information dans le contrat de sous-traitance
  - Data processing security → risk plus élevé ?
  - Cloud : EU ?

Partie III : GDPR @ Belne

**RETENTION PERIOD OF THE PERSONAL
DATA ?**

Partie III : GDPR @ Belnet

RETENTION PERIOD OF THE PERSONAL DATA ?		
Combien de temps ?	archivage	destruction / suppression

Partie III : GDPR @ Belnet

Utilité de la réponse 'retention period of the personal data' :

- Doit figurer dans le **Data register**
- Doit être communiqué au **DS**
- Le principe de minimalisation a également pour effet de prévoir une **durée de conservation** des données à caractère personnel **aussi courte que possible**
- Vérifier la mise en oeuvre de la **suppression** des données à caractère personnel à l'expiration de la durée de vie

Partie III : GDPR @ Belnet

Le questionnaire a été rempli par les différents GDPR Team Members

À ce stade-ci : l'analyse des réponses

Partie III : GDPR @ Belnet

L'analyse des réponses porte principalement sur :

- ✓ vérifier l'identification de la **finalité** et la **base juridique** sur laquelle se fonde les traitements
- ✓ vérifier que **seules les données strictement nécessaires** aux finalités sont collectées et traitées
- ✓ **identifier les sous-traitants (DP)**
- ✓ identifier les contrats existants (au sens large, par exemple:
  - ✓ Politiques; formulaires, etc..)
- ✓ identifier les **mesures techniques et organisationnelles** existantes (data **security**)

Partie III : GDPR @ Belnet

GAP ?

Sur base de cette analyse (1) et les règles mandatory du GDPR (2), les recommandations porteront sur

- ✓ La nécessité d'adaptation des contracts existants ou de certains contracts existants (au sens large du terme) et éventuellement les modalités de celles-ci
  - ✓ Les nouvelles obligations et responsabilités des sous-traitants ('contrat de sous-traitance')
  - ✓ L'obligation de transparence et d'information vis-à-vis du DS
  - ✓ L'utilisation de template ; de clause standard; de checklist sur des sujets bien précis
- ✓ L'adaptation des mesures techniques et organisationnelles existantes (appropriés ? Data security !)

Partie III : GDPR @ Belnet

- ✓ L'obligation nouvelle de la mise en place du registre des données (et maintenance de celle-ci)
- ✓ L'obligation nouvelle d'avoir un DPO et les modalités les plus appropriées pour un DPO à Belnet
- ✓ Les nouvelles procédures à mettre en place
  - ✓ Exercice de droits du DS
  - ✓ Data breaches !
- ✓ Les formations à donner au personnel (awareness)
- ✓ La maintenance du privacy-by-default à partir du 25.05.2018

Partie III : GDPR @ Belnet

La prochaine phase du projet :

DESIGN Compliancy @ Belnet prioritisation des recommandations

- Sera également une phase avec des GDPR Team Members IT et non IT
- Projet du design 'Compliancy @ Belnet' (accountability !)
- Feedback des GDPR Team Members
- Intégration du feedback
- Version définitive du DESIGN

Documentation

- France, CNIL,
  - Règlement européen sur la protection des données personnelles. Comment se préparer en 6 étapes.
  - Étude d'impact sur la vie privée (EIVP), Privacy Impact Assessment (PIA), Comment mener une EIVP, un PIA
- United Kingdom, ICO,
  - Privacy notices, transparency and control. A code of practice on communicating privacy information to individuals.
- Netherlands, Surf,
  - Model Bewerkersovereenkomst, Juridisch Normenkader (Cloud)services
- Isle of Man Information Commissioner –
  - GDPR Toolkit Part 1, V1.1, May 2016
- Latham & Watkins,
  - GDPR Compliance Checklist
- Rijksoverheid Nederland,
  - Model gegevensbeschermingseffectbeoordeling Rijksdienst (PIA), september 2017
- Article 29 Data Protection Working Party
  - Opinion 2/2017 on data processing at work, adopted on 8 June 2017

Thank you
for your attention

Beinet
dedicated connectivity